

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 12
van **GRIET COPPÉ**
datum: 24 oktober 2018

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Beiaardconcerten - Auteursrechten Sabam

Vlaanderen kent een rijk historisch-cultureel verleden. Dit weerspiegelt zich onder andere in een uitgebreid cultureel erfgoed van patrimonium en kunsten. Hiertoe behoren de beiaarden en luidklokken in tal van Vlaamse steden.

Van Antwerpen, over Mechelen, Ronse, Brugge, Sint-Truiden tot Roeselare: in de zomer organiseren meerdere verenigingen in samenwerking met de stad of een intercommunale beiaardconcerten. Door het bespelen van de klokken wordt het erfgoed actief in stand gehouden. De concerten brengen mensen samen, de kunst van het beiaardspelen en het erfgoedpatrimonium komt dichterbij de mensen. Deze evenementen zorgen voor sfeer in de steden. Vele vrijwilligers engageren zich om de beiaardconcerten in goede banen te leiden. In Roeselare bijvoorbeeld is dat de Roeselaarse Klokkengilde vzw, in 2012 door de Vlaamse Regering erkend als immaterieel cultureel erfgoed.

In het voorjaar van 2017 ontvingen meerdere verenigingen die instaan voor de organisatie van de beiaardconcerten een schrijven van Sabam. Wie een evenement organiseert en gebruikmaakt van het (inter)nationale repertoire van Sabam, dient hiervoor inderdaad een licentie aan te vragen bij Sabam. Bijgevolg, zo redeneert Sabam, zijn ook beiaardconcerten onderworpen aan de wetgeving inzake intellectuele auteursrechten. De verenigingen dienen een bijdrage te leveren aan Sabam. Het te betalen bedrag hangt af van het soort evenement en parameters zoals inkomprijs en oppervlakte. Beiaardconcerten en -bespelingen vallen onder 'tarief 30' (https://www.sabam.be/sites/default/files/t30_voordrachten_lezingen.pdf). Dit is op zijn minst vreemd, omdat er bij geen enkel beiaardconcert of beiaardbespeling toegangsgelden worden gevraagd. Bovendien functioneren de verenigingen hoofdzakelijk op vrijwilligers. Naar verluidt is de regeling betreffende de kosten in elke stad anders.

1. In welke mate zijn erfgoedverenigingen gehouden aan het betalen van auteursrechten aan Sabam? Liet de minister dit onderzoeken of is dit door zijn diensten onderzocht?
2. Hoe staat de minister tegenover deze wetgeving? Is de minister van plan om, gelet op het kosteloze karakter van de evenementen, de erkenning als immaterieel erfgoed en in functie van het voortbestaan van de beiaardconcerten, een uitzondering voor erfgoedverenigingen in het betalen van auteursrechten aan Sabam te bepleiten bij zijn federale collega bevoegd voor economie? Graag de visie van de minister ter zake.

ANTWOORD

op vraag nr. 12 van 24 oktober 2018

van **GRIET COPPÉ**

1. Erfgoedverenigingen (zoals beiaarden) zijn (ondanks het kosteloze karakter) gehouden om auteursrechten aan Sabam te betalen opdat ze geen inbreuk begaan op artikel XI. 165§1, lid 1 WER. Mijn administratie bekeek reeds of er een juridische mogelijkheid bestaat om dergelijke uitzondering in te voeren. Die is er niet. Enkel in de door de wet aangeduide gevallen kunnen uitzonderingen op de vermogensrechten zoals vermeld in artikel XI.165 §1 WER worden voorzien. De Europese Richtlijn auteursrecht in de informatiemaatschappij (2001/29) schrijft voor welke uitzonderingen mogelijk zijn. Belangrijk aan de richtlijn is dat de uitzonderingen uitputtend van aard zijn, waardoor een lidstaat niet in extra beperkingen mag voorzien (met uitzondering van de "grandfather clause" die bestaande uitzonderingen, voor zover verenigbaar met de eengemaakte markt, toelaat). In de richtlijn en in de omzetting ervan naar Belgische wetgeving, wordt echter geen uitzondering teruggevonden die het mogelijk maakt voor erfgoedverenigingen om auteursrechtelijk beschermde werken te spelen zonder dat enige vergoeding wordt betaald aan Sabam. Bovendien zal het niet mogelijk zijn voor de Belgische wetgever om in dergelijke uitzondering te voorzien, vermits de Europese richtlijn restrictief dient te worden geïnterpreteerd. Er bestaat voor erfgoedverenigingen de mogelijkheid om werken te spelen die vrij zijn van auteursrecht, waar dus geen vergoeding verschuldigd is.
2. De Europese richtlijn laat mij geen ruimte om stappen in de richting van een mogelijke uitzondering voor beiaarden te voorzien.